

Stockholms läns hembygdsförbund

Verksamhetsberättelse 2021

målen få el
teöras

Hembygdsrörelsens vision är en levande hembygd öppen för alla

Vi ska värna kulturarvet över tid, vara en välkomnande rörelse som möter människors kulturarvsintresse, verka i lands- och stadsbygd, spela en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling och erbjuda våra kompetenser till andra samhällsaktörer.

Ännu ett år med pandemi har passerat. Det man inte trodde var möjligt har på något sätt normaliserats. Stockholms läns hembygdsförbund har sett att många av våra medlemmar har tagit stora kliv i sin förståelse av och delaktighet i den digitala världen, men fortfarande finns det utmaningar för många.

Föreningarna har varit uppfinningsrika och hittat möjligheter att bedriva verksamhet på ett nytt och säkert sätt.

Något som blivit tydligt är att de föreningar som fortsatt att hålla kontakt med sina medlemmar genom nyhetsbrev, sociala medier, bok- och tidsningsutgivning samt erbjudit aktiviteter har lyckats behålla och till och med öka sitt medlemsantal vilket gör att förbundet ligger kvar på samma medlemsantal som tidigare.

Stockholms läns hembygdsförbund har fortsatt att vårda, synliggöra och utveckla länets kulturarv genom att stötta och förhoppningsvis inspirera våra 119 medlemsföreningar.

Under året har förbundet arbetat med att skapa en hembygd för alla genom att erbjuda både fysiska och digitala platser för möten och dialog samt företrätt hembygdsrörelsens intressen.

Stockholms läns hembygdsförbund bildades 1975 och då som nu är intresset för kulturarvet, omsorgen om platsen, dess människor och kulturmiljö vår viktigaste drivkraft. Verksamheten är politiskt och religiöst obunden.

På följande sidor kan du läsa om vad förbundet gjort och hur vi hanterat de förutsättningar vi ställdes inför under 2021.

Stockholms läns hembygdsförbund

Stockholms läns hembygdsförbund samlar drygt 33 100 medlemmar.

Hembygdsrörelsen spelar en viktig roll både för den lokala identiteten och för utvecklingen av lokalsamhället.

Sabbatsbergsvägen 6, 113 61 Stockholm

Telefon 08-30 21 80

E-post: info@stockholmhembygd.se

www.hembygd.se/stockholm

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2021	
Styrelse	4
Hedersmedlemmar	4
Valberedning 2021–2022	4
Revisorer	4
Kansli och personal	4
Administration och service	4
Sammanträden	4
Årsstämma	5
Konferenser, kurser, webinarier m.m.	5
Det här har förbundet arbetat med under året	6
Arbets- och samverkansgrupperna	9
Programverksamhet	12
Representation och medlemskap	
Stiftelsen Stockholms läns museums styrelse	13
Stockholms läns hembygdsförbunds representation i organisationer, föreningar och nätverk	13
Medlemskap	13
Förbundets arkiv	13
Priser och belöningar	13
Våra medlemmar	14
Slutord	16
Finansiell redovisning	
Förvaltningsberättelse	18
Resultaträkning	19
Balansräkning	20
Revisionsberättelse	23
Verksamhetsplan 2022–2024	25
Hembygdsförbundets grundsyn	25
Budget 2022	27

Styrelsen i Stockholms läns hembygdsförbund får härmed

Styrelse

Anita Lundin, ordförande (Brännkyrka Hbf)
Anders Boberg (Sollentuna Hbf)
August Boj (Föreningen Kulturarv Djurhamn)
Monica Boye-Möller (Järfälla Hbf)
Annica Dominius (Hägersten Hbf)
Thommy Fjällberg (Södra Ljusterö Kultur- och Hbf)
Marie Hafström (Sällskapet Amorina)
Gunilla Hammarsjö (Täby Hbf)
Klas Lundkvist (Upplands-Väsby Hbf)
Lars Nylén (Roslagens Sjöfartsminnesförening)
Gabriele Prenzlau-Enander (Värmdö skeppslags Fmf och Hbf)
Brittmarie Urve (Järna Hbf)
Carl-Gerhard Wennerberg (Häverö-Edebo Hbf)
Britt Wisth (Samfundet Djursholms forntid och framtid)

Hedersmedlemmar

Eric Magnusson (Tyresö)

Valberedning 2021-2022

Leif Grönwall (Täby Hbf)
Björn Hamilton (Samfundet Djursholms forntid och framtid)
Birgitta Persson (Brännkyrka Hbf)
Birgitta Rapp (Södra Ljusterö Kultur- och Hbf), sammanställande

Revisorer

Bigitta Sundman, Reco Revision
Förtroendevalda revisorer: Stefan Klåvus (ordinarie) och Göran Pihl (ersättare).

Kansli och personal

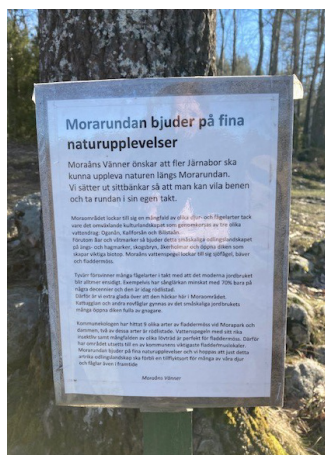
Kansliet ligger vid Sankt Eriksplan i Stockholm där förbundet hyr lokaler av Sveriges Hembygdsförbund. Under hösten flyttade vi till större och mer ändamålsenliga rum men på samma våningsplan som tidigare. Personalen har utgjorts av hembygdskonsulent Ann Pettersson som är heltidsanställd och Nina Hjulhammar som anställdes den 1 maj och arbetar deltid som administrativ assistent. Under våren tog förbundet även emot praktikanten Sixten Ernerot från etnologiska institutionen i Lund. Genom samarbete med Volontärbyrån har också Annika Wilson arbetat med att iordningställa förbundets bibliotek.

Administration och service

Förbundet köper service i form av ekonomisk redovisning och löneadministration av Nalgab, dataservice från Viggeby Data AB, medlemshanteringsystem av PositionEtt, redaktörsarbete för tidningen Ledungen av Ingrid Jacobsson och layout av Marcus Joons. Förbundet har även ett serviceavtal med Sveriges Hembygdsförbund som innefattar frankering och kopiering.

Sammanträden

Styrelsen har sammanträtt åtta gånger under året, tre gånger fysiskt, en gång per capsulam och fyra gånger digitalt via Zoom. I stället för att hålla en traditionsenlig styrelsekonferens under året valde förbundet att fördjupa arbetet med att ta fram en regional kulturarvs- och kulturmiljöstrategi. Vid fyra tillfällen hölls kulturarvscirklar för att diskutera vad som är kulturarv för hembygdsrörelsen. Kulturarvspropositionen användes som underlag i diskussionerna med fokus på det materiella och immateriella kulturarvet.

Fotografierna som illustrerar årets verksamhetsberättelse är exempel på aktiviteter och besök hos Lovö hembygdsförening, Sollentuna hembygdsförening, Järna hembygdsförening och Söderbykarls fornminnes- och hembygdsförening. Samtliga foton är tagna av hembygdskonsulent Ann Pettersson

avlägga följande verksamhetsberättelse för 2021

Arbetsutskottet har sammanträtt fem gånger under året, två gånger på kansliet och tre gånger digitalt via Zoom. I den undersökning av ideell tid som riksförbundet samlat in räknades ut att styrelsens ledamöter och arbetsgrupper arbetat ca 1 800 timmar.

Årsstämma

Utifrån de pandemirestriktioner som rådde i början av året beslutade styrelsen att hålla årsmötet utomhus den 25 augusti. Återigen hölls stämman på Hersby gård hos Sollentuna hembygdsförening. Vid stämman deltog 44 ombud från 20 föreningar, av dessa var 9 stycken ledamöter från förbundsstyrelsen.

Förhandlingarna leddes av Thomas Ardenfors, nämndordförande i Sollentuna kommun. Förbundets Kulturpris delades ut till Magnus Wihlberg som belönades för sina insatser i att bevara Setterwallska villan i Nacka. Hedersdiplom delades ut till Stig Geber från Grödinge Hembygdsförening, Eivy Harlén från Brännkyrka Hembygdsförening, John-Olov Sidén från Essingeöarnas Hembygdsförening och Lars Westerberg från Föreningen Skärgårdsmuseet.

Konferenser, kurser, webinarier m.m.

Styrelsens ledamöter, arbetsgrupper och anställd personal har under 2021 deltagit i:

- Att mötas digitalt, Ideell Kulturalians
- Beauty and Bounty: the restoration of an English kitchen garden, Institutionen för kulturvård & Swedish Gardens
- Digitala årsmöten under pandemin, Sveriges hembygdsförbund

- Folkbildningsstrategi för regionen, Region Stockholm
- Försäkringskonferens, Hembygdsförsäkringen Sveriges hembygdsförbund
- Höstmöte, Sveriges hembygdsförbund
- Kreativ omstart, Riksantikvarieämbetet
- Kulturarvet som besöksmål, Sveriges hembygdsförbund och Tillväxtverket
- Kulturarvet som besöksmål, handledarutbildning
- Kulturmiljöarbete, presentation av rapport, Region Stockholm
- Museipanelen, omvärld och insikt, Riksantikvarieämbetet
- Nationell landsbygdsträff, Tillväxtverket
- Ordförandekonferens, Sveriges hembygdsförbund
- Partnerskapsmöte för Landsbygdsprogrammet och Havs- och fiskeriprogrammet, Länsstyrelsen
- Partnerskapsmöte, Leader Stockholmsbygd
- Redaktörsträff, Sveriges hembygdsförbund
- Samarbete med regionala museer, Sveriges hembygdsförbund
- Sommaraktiviteter, Sveriges hembygdsförbund
- Staden skriver historia, Stads- och kommunhistoriska institutet vid Stockholms universitet
- Stockholmstinget, Region Stockholm
- Stöd till hembygdsgårdarnas byggnader och miljöer, Sveriges hembygdsförbund

- Svenska Byggnadsvårdsföreningens årsstämma
- Sveriges hembygdsförbunds riksstämma
- Så blir vi yngre, Sveriges hembygdsförbund
- Så når du ut med aktiviteter på hemsidan, Sveriges hembygdsförbund
- Tre vägledningar för digitalisering, Digisam
- Unescos konvention om tryggheten av det immateriella kulturarvet
- Årsmöte Föreningsarkiven i Stockholms län
- Öppet kulturarv, Digisam

Det här har förbundet arbetat med under året

I verksamhetsplaneringen för 2021 hade vi prioriterat nöjda medlemmar, väl genomförd verksamhet och en ekonomi i balans. Till varje område hade vi definierat strategiska och operativa mål att arbeta mot. Förbundet går mer och mer mot att vara en projektorganisation för att på ett flexibelt sätt kunna stötta medlemsföreningarna och kulturarvsarbetet i länet. Vid vårens sista styrelsemöte beslutade styrelsen att revidera budgeten och rikta in verksamheten på i huvudsak två projekt: Digital kompetenshöjning och Kulturarvet som besöksmål.

Digital kompetenshöjning

Tillsammans med vår samarbetspartner studieförbundet Sensus fortsatte förbundet arbetet med digital kompetenshöjning som startades 2020. I början av året erbjöd vi digitala fortsättningskurser och teknikfika i mötesverktyget Zoom. Under resten av året erbjöds personlig hjälp och utbildning till de som behövde.

Genom samarbetet med studieförbundet Sensus fick förbundet tillgång till en egen Zoomlicens som också lånats ut till medlemsföreningarna, en möjlighet som varit viktig och väl nyttjad.

Kulturarvet som besöksmål

Satsningen på kulturarvsturism är en fördjupning av det tidigare arbetet med hembygdsresor och del av ett nationellt projekt drivet av Sveriges hembygdsförbund. Syftet är att bättre nyttja den stora resurs som hembygdsrörelsen är för upplevelser och kunskap om svenskt kulturarv och kulturmiljöer. För att kunna driva projektet vidare och erbjuda medlemsföreningarna en utbildning ledd av konsultföretaget Graffman AB sökte förbundet medel från Region Stockholms Tillväxt- och regionplaneförvaltning vilket beviljades.

Sju hembygdsföreningar deltog i utbildningen vilket resulterade i att föreningarna har stärkt sin kompetens och fått verktyg att skapa tillgängliga erbjudanden och upplevelser som baseras på föreningens miljöer, samlingar och kunskap. Man har även lärt sig marknadsföra sina erbjudanden, analyserat målgrupper och möjliga besökare och etablerat kontakt med flera av regionens besöksnärsorganisationer.

Hembygdskonsulent Ann Pettersson har deltagit i en handledarutbildning i regi av Graffman AB för att kunna stötta föreningar som är intresserade av att arbeta inom projektet. En ny arbetsgrupp bildades under hösten för att tillsammans med konsulenten följa och stödja de föreningar som vill arbeta med kulturarvet som besöksmål. Gruppens arbete finns presenterat under rubriken arbetsgrupper.

Kulturarvsstigar i skärgården

Projektet startade under hösten 2018 med medel från Riksantikvarieämbetet. Syftet har varit att flytta ut mer av den pedagogiska verksamheten till naturen och visa på kopplingen mellan skärgårdens natur och dess kulturarv. Konkret främjar projektet natur- och kulturupplevelser med hjälp av tematiska stigar som är tillgängliga även utanför gängse öppettider som underlättar innehållsrik rekreation för alla. Fyra föreningar deltar i projektet, Bygdemuseet Ornö Sockenstuga, Ingarö Hembygdsförening, Skärgårdsmuseet i Stavnäs – Runmarö filialen – och Södra Ljusterö Kultur- och Hembygdsförening. På grund av pandemin har projektet inte kunnat slutföras men lyftes fram genom en informationssatsning i tidskriften Ledungens sommarnummer med temat *Vandringar i hembygden*.

Ordning och reda i hembygdsgården (House-keeping)

Tillsammans med Jönköpings läns hembygdsförbund fick vi under 2019 projektmedel från Riksantikvarieämbetet för att kunna anlita Lisa Nilsen Kulturvård och hålla heldagskurser i vård av föremål och inomhusmiljöer. På grund av pandemin fick vi pausa projektet. Under hösten kunde vi genomföra en kurs på Eriksskulle, Söderbykarls fornminnes – och hembygdsförening.

Kulturarv Stockholm

Tillsammans med Stockholms läns museum och Stockholms stadsmuseum driver förbundet webbplatsen Kulturarv Stockholm (www.kulturarvstockholm.se). Här samlas länkar och digitalt material om Stockholms läns kulturhistoria samt länkar och information om Kollektivt kulturarv. Sidorna vänder sig till alla

som är intresserade av länets kulturhistoria. Under året har endast mindre uppdateringar gjorts.

Arbetet med webbplatsen samordnas av en styrgrupp, som består av verksamhetsansvariga på respektive institution. För det praktiska arbetet finns en arbetsgrupp och för driften ansvarar läns museet.

Kollektivt Kulturarv

Stockholms läns hembygdsförbund driver tillsammans med Stockholms läns museum samarbetet Kollektivt Kulturarv där just nu 16 hembygdsföreningar deltar. Kollektivt Kulturarvs hörnstenar är en databas, digitalisering, långtidslagring och webbpublicering. Syftet med Kollektivt kulturarv är att bidra till att hembygdsföreningarnas bildsamlingar digitaliseras, bevaras och tillgängliggörs och nu finns drygt 20 000 av deras bilder publicerade. Ett samarbetsavtal mellan förbundet och museet garanterar projektets långsiktighet. Registrerat material tillgängliggörs via webbplatsen Kulturarv Stockholm.

Under året har vi haft två supportmöten via Zoom samt haft ett digitalt seminarium om upphovsrätt och cc-licenser. Vi har skickat ut fem informationsbrev till alla som registrerar i databasen eller på annat sätt är engagerade i samarbetet. På grund av pandemin har vi inte kunnat hålla lanseringsmöten för att nå ut till nya föreningar, men trots detta har ytterligare en förening anslutit sig till samarbetet, Österåkers hembygds- och fornminnesförening. För att undersöka vilka behov som föreningarna har gällande digitalisering och lagring av film och ljud skickade vi ut en enkät. Gensvaret

blev oväntat stort och en arbetsgrupp bildades för att jobba vidare med frågan. Gruppen träffades vid två tillfällen under hösten och har kommit en bit på vägen i att identifiera vilken teknik och kunskap som krävs för att säkra denna del av kulturarvet.

Genom att förbundet anställt Nina Hjulhammar har vi påbörjat det omfattande arbetet med att digitalisera och publicera förbundets bildarkiv. Vid årsskiftet fanns 1 500 bilder tillgängliga på webbplatsen Kulturarv Stockholm.

2021 beviljades vi medel från Region Stockholm för att kunna hålla kurs i studiofotografering av föremål och digital hantering av fotografi. Deltagarna skulle lära sig hur man enkelt kan bygga en fotostudio och använda den för att fotografera sina föremål. Fotografier på föremålen är en viktig del av dokumentationen av samlingarna som bland annat kan visa föremålets kondition, vilket underlättar vårdinsatser. Kursen fick skjutas fram till våren 2022 på grund av pandemin.

Stöd till medlemsföreningar

Genom riksförbundet har vi erbjudit hemsida inom hembygdsportalen, grundförsäkring med Hembygdsförsäkringen, tidskriften Bygd och natur samt avtal om upphovsrätt och juridisk rådgivning. Riksförbundet står i regelbunden kontakt med myndigheter och andra organisationer och ger uppdaterad information om coronasmittan och covid-19 på sin webb. Våra medlemmar har precis som alla andra drabbats hårt av pandemin även under detta år. Det märks genom att fler har sökt förbundet för stöd och råd i både praktiska och medmänskliga frågor. Förbundet har stöttat

föreningar genom besök och som stöd vid årsmöten och vid interna konflikter. Förbundet fyller en viktig roll för att underlätta kommunikationen mellan medlemsföreningarna och även för att förmedla kontakt till hembygdsföreningar när andra organisationer söker samarbete.

Rapport om Hembygdsförsäkringen

Under 2021 anmäldes för hela landet 77 skador med en i dagsläget reserverad skadekostnad på 8,2 miljoner kronor, vilket är nästan tre gånger genomsnittlig skadekostnad de senaste åren. Detta beror i första hand på tre bränder som drabbat föreningar, varav den mest omfattande är reserverad till 5 miljoner kr. Det ska också påpekas att ovanligt många vattenskador anmäls även om skadekostnaden totalt sett är på normal nivå. I Stockholms län anmäldes tre skador, inbrott, vattenskada och ett olycksfall. Det nya basbeloppet för 2022 är 48 300 kr vilket gör att normal-självriskerna är 9 600 kr.

Kulturmiljövård

Tre stycken av våra medlemsföreningar har fått bidrag för vård av värdefull kulturmiljö från Länsstyrelsen. Riala Hembygdsförening har restaurerat yttertaket på mangårdsbyggnaden. Salems Hembygdsförening har gjort invändiga insatser, utbyte av golv i stora salen, målningsarbeten i entrén och en dörrkarm samt tapetsering i stora salen. Väddö Hembygds- och fornminnesförening restaurerar smedjan, murning, timmerväggar, målning av väggar och fönstersnickerier.

Fem hembygdsföreningar (Hässelby, Enhörna, Turinge-Taxinge, Väddö och Möja) erbjuds under

året att få en vårdplan upprättad av Stockholms läns museum med bidrag från Länsstyrelsen. Vårdplanerna var kostnadsfria för hembygdsföreningarna som bidrog med information och medverkade vid platsbesök. Vårdplanerna presenteras digitalt på webbsidan Kulturarv Stockholm.

Föreningar kan söka ekonomiskt stöd för kulturmiljövärd från fler håll. Över detta har förbundet inte någon sammanställd information.

Remisser och yttranden

Under 2021 har förbundet lämnat synpunkter på Strategi för friluftsliv (Länsstyrelsen), remissynpunkter på Folkbildningsstrategin (Region Stockholm), remissvar på Leader Stockholmsbygds strategiförslag 2023 – 2027 samt lämnat synpunkter på Region Stockholms kartläggning av Regionalt kulturmiljöarbete. Förbundet har också genom Skärgårdsgruppen lämnat remissvar till Region Stockholm gällande Sjötrafikutredningen. Alla yttranden går att läsa på förbundets webbsida.

Ekonomiska förutsättningar för hembygdsvården

Pandemin fortsatte att utmana hembygdsvården under större delen av året. I den statistik som riksförbundet tagit fram svarade 82 av 119 föreningar (69%) på utskickad enkät. Av dessa anger 47 stycken en negativ påverkan på ekonomin, 3 stycken en positiv inverkan och 32 stycken anger ingen påverkan. De ekonomiska förlusterna på grund av pandemin var, i vårt län, i snitt 27 637 kr bland de som svarade. För landets övriga regioner låg förlusten på i snitt 30 000 kr/förening.

För att stötta medlemsföreningarna beslutade förbundet att sänka medlemsavgiften för 2021 med 25 %. Sveriges hembygdsförbund fick under året ett extra stöd från Kulturrådet och kommer att betala tillbaka 35 % av sin fakturerade medlemsavgift. Summan betalas tillbaka 2022 genom ett avdrag på medlemsavgiften. Trots att många föreningar har fått mindre pengar genom minskad verksamhet så har man samtidigt haft lägre utgifter genom färre aktiviteter. Vi har tipsat om hur man kan engagera besökare på distans genom digitala visningar, podcasts eller utökat innehåll på sociala medier och utomhusaktiviteter.

Under året har vi informerat om möjligheterna för föreningarna att söka ekonomiskt stöd hos bland annat kommunerna, Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet.

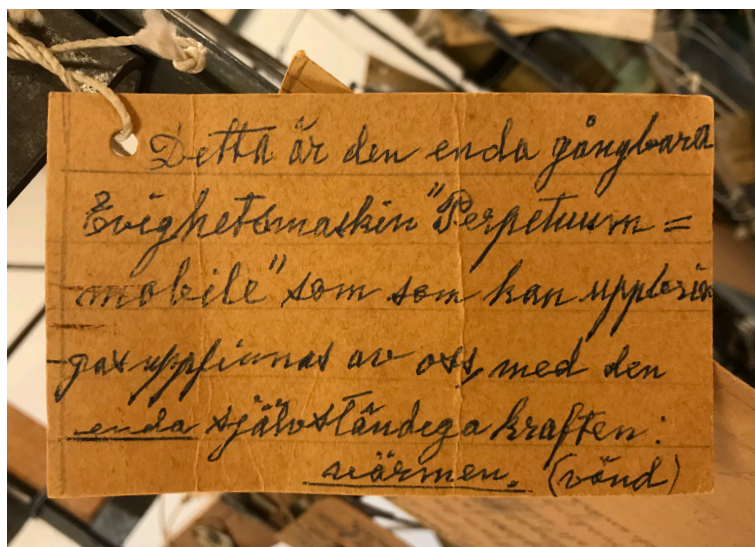
Förbundets ekonomi

Under året har förbundet fortsatt med aktiv hantering av ekonomin med fonder och konton i Avanza bank och Nordea. Förbundets ekonomi är ett resultat av ett stort antal ideella arbetstimmar som styrelseledamöter och andra medlemmar lägger ner. För mer information beträffande förbundets ekonomi hänvisas till resultat- och balansräkningen.

Arbets- och samverkansgrupperna

På förbundets hemsida www.hembygd.se/stockholm finns det utförliga verksamhetsberättelser för grupperna.

I förbundets arbetsgrupper ingår huvudsakligen medlemmar från förbundets medlemsföreningar. Arbets-

gruppernas fokus ligger inom ett särskilt arbetsområde, i linje med visionen och ändamålsparagrafen, och medverkar till att stärka rörelsen genom att verksamheten kopplas till verksamhetsplanen. Samverkansgrupperna kan till skillnad från arbetsgrupperna bestå av externa deltagare med kompetens inom ett särskilt ämnesområde. Det kan till exempel vara skärgårdsfrågor, byggnadsvård, dokumentation och arkivering samt förvaltning av finansiella tjänster.

Grupperna fastställs i samband med länsförbundets konstituerande möte och under 2021 har det funnits grupper för frågor som rör arkeologi, natur- och kulturmiljö, kulturväxter, skärgårdsfrågor, textil- och dräkt och verksamhet för barn och unga. Två nya grupper bildades, kulturavet som besöksmål samt en grupp som ska arbeta med en kulturmiljö- och kulturavsstrategi. Gruppernas aktiviteter är en viktig länk till medlemmarna och en möjlighet till kontakt. Aktiviteterna är en del av förbundets utåtriktade verksamhet och under förra året gick det av förklarliga skäl inte att genomföra verksamhet i så stor omfattning. Det som ändå lyckades genomföras finns presenterat under programverksamheten. Arbetsgrupperna fokuserade på att skriva nyhetsbrev, ta fram informationsmaterial om verksamheten och planera för framtida aktiviteter. På förbundets webbplats presenteras alla grupper och där går det att läsa mer om respektive grupps aktiviteter och framtidsplaner.

Arkeologigruppen

Arkeologigruppens huvudsakliga inriktning är att arrangera utflykter till kulturhistoriska platser och fornlämningsområden i natur- och kulturlandskapet i hela länet. Under året har osäkerheten om myndigheternas restriktioner omöjliggjort långsiktig planering men gruppens skrinlagda programpunkter finns kvar tillsammans med nya utflyktsmål. Två planeringsmöten har genomförts.

När restriktionerna lättade något under hösten genomfördes en mycket uppskattad utflykt till Fornstigen på Lovön och visning av Lovö Museum den 9 oktober i samarbete med Fornminnessällskapet på Mälaröarna. Docent Bo Petré berättade levande om 50 års arkeologiska utgrävningar.

Kulturavet som besöksmål

Arbetsgruppen bildades i slutet av augusti med syftet att stödja arbetet inom förbundets projekt *Kulturavet*

som besöksmål. Ett första möte genomfördes i mitten av november då riktlinjer för fortsatt arbete lades fast.

Kulturväxtgruppen

Kulturväxtgruppens motto är *Rätt växt på rätt plats*. Målsättningen är att sprida kunskap och intresse för äldre odling och växtlighet bland länets hembygdsföreningar. Gruppen arrangerar föreläsningar och studiebesök och ger ut det digitala nyhetsbrevet *Bladet*. Man försöker också i mån av förmåga och tid hjälpa till med trädgårds- och växtrådgivning.

Under året har Kulturväxtgruppens verksamhet till stor del varit satt på paus på grund av pandemin. Tre möten och två välbesökta föreläsningar på Folkuniversitetet har genomförts.

Brännässlan i trädgård, skafferi och garderob med Anette Johansson, naturpedagog i molekylärekologi och medlem i Sällskapet Nellorna samt *Svensk trädgårdshistoria – Arkeologiska fynd, men också magi* med Matti Wiking Leino, agronom och forskare inom området kulturväxternas historia.

Fyra nummer av det digitala nyhetsbrevet *Bladet* har skickats ut där aktuella händelser, tips, böcker och idéer från trädgårdsvärlden presenterats.

Skärgårdsgruppen

Skärgårdsgruppen är sakkunnig åt förbundet i skärgårdsfrågor. Gruppens medlemmar kommer från olika organisationer med olika intresseinriktningar vilket ger gruppen en bred kunskapsbas. Vid sina träffar diskuterar gruppen skärgårdens händelser och arbeten inom föreningarna, informerar sig om samarbeten inom Östersjöregionen i stort, om äldre båtar och varv och om sjöfarts- och maritimhistoria. Under året har sex träffar hållits.

Skärgårdsbladet, gruppens digitala nyhetsbrev, har getts ut med två nummer, man har svarat på Region Stockholms remiss om Sjötrafikutredningen del 1 och planerade för att genomföra kursen *Bevarande av allmogebåtar, fiskeredskap och motorer* tillsammans med Roslagens Sjöfartsmuseum. Kursen fick tyvärr ställas in.

Skärgårdsgruppen har kontakt med och är bollplank till författaren Gunnar Lind som arbetar med en hemsida för Skärgårdens kulturhistoria. Gruppen har fått två nya medlemmar som blivit insatta i arbetet.

Textil- och dräktgruppen

Gruppen har träffats två gånger under året för att gå igenom Kerstin Sandbergs textila bilder och dokumentation samt besöka Nordiska museet för att se NK:s Franska utställning. En ny informationsbroschyr trycktes under hösten.

Ung hembygd

Ung hembygd har mötts via nätet under våren och en gång fysiskt under hösten. Gruppen har koncentrerat sig på informationsbrev till föreningarna. Med tanke på pandemin har man tagit fram information för föreningarna om lämplig litteratur och intressanta länkar med tips om aktiviteter i första hand i utemiljö för barn och ungdomar. Brevet Ung hembygd har utkommit två gånger.

Ledungen

Förbundets egen tidning heter Ledungen och under 2021 låg upplagan på drygt 1700 ex. Fyra föreningar har prenumererat på Ledungen till alla sina medlemmar, Brännkyrka Hembygdsförening, Sankt Eriks Gille, Tyresö Hembygdsförening och Värmdö skeppslags Fmf och Hbf. Alla medlemsföreningar får en fri prenumeration och Ledungen sänds även till andra regionala hembygdspörbund samt enskilda och institutionella prenumeranter. Tidningen går också att läsa som digital pdf på hemsidan. Ledungen ger ett underskott och styrelsen har diskuterat den framtida utgivningen. Under 2022 kommer Ledungen att ges ut med två dubbelnummer. Förbundet anser att tidningen fyller en viktig funktion

för att informera om och tillgängliggöra länets kulturarv och tror inte att läsarna är redo för en helt igenom digital produkt.

Redaktionsgruppen består av redaktör Ingrid Jacobsson, Ann Pettersson, Brittmarie Urve, Lennart Rosander och formgivare Marcus Joons. Tidskriften Ledungen har getts ut med fyra nummer (varav ett dubbelnummer) och redaktionen har haft fyra möten. Vissa tjänster köps in för att producera tidningen.

Förbundets nyhetsbrev, webb och sociala medier

Under året gav vi ut elva digitala nyhetsbrev med aktuell information till alla föreningars kontaktpersoner och till de som anmält sig som prenumeranter, sammanlagt 402 personer. Förbundets hemsida i hembygdsportalen är en viktig informationskälla till både medlemmar och allmänhet och den uppdateras löpande. Förbundet finns på Facebook (569 följare) och Instagram (282 följare) under @stockholms-hembygd. Genom sociala medier når vi en publik som inte alltid är aktiv i hembygdsrörelsen men ändå kulturarvsintresserad. Förhoppningen är att de sedan ska hitta till sin lokala hembygdspörbund.

Flera arbetsgrupper ger ut egna nyhetsbrev som skickas till alla medlemsföreningar och i vissa fall även till separata prenumeranter. Arkeologigruppen ger ut Spadbladet, Kulturväxtgruppen ger ut Bladet, Skärgårdsgruppen ger ut Skärgårdsbladet och Ung hembygd ger ut Ung Hembygd

Programverksamhet

Programverksamheten under 2021 påverkades i hög grad av pandemin. Flertalet av planerade föreläsningar och kurser genomfördes digitalt.

Omställningen till digital verksamhet har inneburit ett kraftigt utökat utbud eftersom vi genom nyhetsbrev och information på webben informerat om möjlighe-

terna att delta även i andra organisationers aktiviteter. Främst genom vårt riksförbund och andra regionala hembygdsförbund men även genom studieförbundet Sensus, Arbetets museum och länets kommunala museer. Riksförbundet Sveriges hembygdsförbund erbjuder under året 18 olika teman med ca 84 seminarietillfällen.

Under året har hembygdsförbundet erbjudit 31 egna arrangemang;

Januari

- 12 *Zoom fortsättningskurs*
- 14 *Teknikfika på Zoom*
- 20 *Zoom fortsättningskurs*
- 21 *Teknikfika på Zoom*
- 25 *Zoom fortsättningskurs*
- 27 *Smarta aktiviteter för barn och unga* (i samarbete med SHF)
- 28 *Teknikfika på Zoom*

Februari

- 3 *Får man fotografera vad som helst och vad är egentligen cc-licenser*
- 4 *Teknikfika på Zoom*
- 11 *Teknikfika på Zoom*
- 18 *Teknikfika på Zoom*
- 24 *Smarta aktiviteter för barn och unga* (i samarbete med SHF)
- 25 *Teknikfika på Zoom*
- 25 *Kulturarvsturism*, webinarium med Johan Graffman
- 25 *Supportmöte* för registrerare i Kollektivt Kulturarv, i samarbete med Stockholms läns museum

Maj

- 6 *Vårda väl och varsamt*, webinarium i samarbete med Stockholms läns museum
- 27 *Supportmöte* för registrerare i Kollektivt Kulturarv, i samarbete med Stockholms läns museum

Juni

- 8 *Volontärbyrån*, digitalt informationsmöte om möjligheterna till samarbete

September

- 1 *Kulturarvet som besöksmål* (KSB), uppstartsmöte
- 4 *Ordning och reda i hembygdsgården*, kurs med Lisa Nilsen
- 16 *Länskällan*, informationsträff i samarbete med Stockholms läns museum
- 29 *Volontärbyrån*, digitalt informationsmöte om möjligheterna till samarbete

Oktober

- 7 *Film och ljud*, Kollektivt Kulturarvs informationsträff
- 9 *Lovö museum och fornstigen på Lovön*, visning och guidning av Bo Petré. Arr: Arkeologigruppen i samarbete med Fornminnessällskapet på Mälaröarna
- 12 *Kulturarvet som besöksmål* (KSB), uppstartsmöte
- 19 *Förenings-lordförandeträff*, digitalt på Zoom
- 22 *Brännässlan i trädgård, skafferi och garderob*. Föreläsning med Anette Johansson. Arr: Kulturväxtgruppen

November

- 16 *Ett samtal om stadens kulturarv*, träff för föreningar i Stockholms kommun i samarbete med Stockholms stadsmuseum, Stockholmskällan och Stadsarkivet
- 19 *Svensk trädgårdshistoria – arkeologiska fynd men också magi*. Föreläsning med Matti Leino. Arr. Kulturväxtgruppen
- 24 *KSB*, föreningsutbildning träff 1

December

- 8 *KSB*, föreningsutbildning träff 2

Representation och medlemskap

Stiftelsen Stockholms läns museums styrelse

Styrelsen beslöt att permutera stiftelsen per den 1 januari 2021. Länsstyrelsen avvisade permutationen vilket innebar att stiftelsen ännu inte är avvecklad. Verksamheten överfördes till Region Stockholms Kulturförvaltning den 1 januari 2021.

I samband med beslutet om permutation tecknade förbundet ett tioårigt avtal med Region Stockholms kulturförvaltning som berör pedagogiskt utvecklingsarbete, byggnadsvård och samhällsplaneringsfrågor samt ett fortsatt samarbete kring Kollektivt kulturarv och framtagandet av en kulturarvsstrategi.

1981 bildades stiftelsen Stockholms läns museum där Stockholms läns hembygdsförbund var en av sex stiftare. 2018 påbörjades arbetet med att avveckla stiftelsen. I samband med övergången till Regionen beslöt stiftelsens styrelse att kapitalet på ca 5 miljoner kronor ska användas till projektet Länskällan, en motsvarighet till Stockholmskällan. Ordinarie ledamot i Stockholms läns museums styrelse var under året Anita Lundin och Björn Hamilton var suppleant.

Stockholms läns hembygdsförbunds representation i organisationer, föreningar och nätverk

Nätverken träffas med varierande regelbundenhet

- Föreningsarkiven i Stockholms län
Gabriele Prenzlau-Enander
- Hembygd Öst
Anita Lundin, Ann Pettersson
- Kulturarv Stockholm
Ann Pettersson
- Kyrkoantikvariska nätverket Uppsala stift
Lars Nylén, Monica Boye-Möller
- Leader Stockholmsbygd
Ann Pettersson
- Konsulentnätverket
Ann Pettersson
- Äldrenätverket, Volontärbyrån
Ann Pettersson
- Länsstyrelsens regionala samrådsgrupp för naturvård
Anders Boberg
- Museichefsnätverket
Ann Pettersson

- Norrtälje kommuns landsbygdsråd
Lars Nylén, Ann-Marie Söderström
- Skärgårdsstiftelsen
Anita Lundin
- Stockholms läns dräktråd
Gunilla Bauer Björklund
- Sveriges hembygdsförbund
Anita Lundin

Medlemskap

Förbundet har under 2021 varit medlemmar i följande föreningar:

- Centrum för näringslivshistoria
- Föreningen Bebyggelsehistorisk tidskrift
- Föreningsarkiven
- FREMIA arbetsgivarorganisation
- Skärgårdsstiftelsen
- Svenska Byggnadsvårdsföreningen
- Sveriges hembygdsförbund

Förbundets arkiv

Arkivet är donerat till stadsarkivet som äger materialet, men med full dispositionsrätt för förbundet. Förbundets filmmaterial förvaras på Centrum för Näringslivshistoria.

Priser och belöningar

Förbundet nominerade Rimbo Hembygdsförening till rikstävlingen Årets hembygdsförening och boken Tyresö torp och gårdar utgiven av Tyresö Hembygdsförening till rikstävlingen Årets hembygdsbok. Förbundets eget kulturpris och hedersdiplom delades ut på årsmötet och på sidan 5 går det att läsa om pristagarna.

Delar av styrelsen (Foto: Ann Pettersson)

Våra medlemmar

Medlemsföreningar (antal medlemmar den 31 december 2021 inom parentes)

Adelsö Hembygdslag (86)	Grödinge Hembygdsförening (709)
Almare-Stäkets Hembygdsförening (96)	Gustavsbergs vänner (475)
Arbetsgruppen Långhundraleden (46)	Gälö Gärsar Hembygdsförening (220)
Björkö-Arholma Hembygdsförening (830)	Hagha Hembygdsförening (61)
Björkö-Arholma Sjömannaförening (184)	Hammarby-Skarpnäcks Hembygdsförening (121)
Blidö Sockens Hembygdsförening (241)	Haninge Hembygdsförening (445)
Boo Hembygdsförening (775)	Hembygdsföreningen Amarillis (90)
Botkyrka Hembygdsförening (210)	Hembygdsföreningen Boda By (97)
Bro-Lossa Hembygdsförening (132)	Hembygdsföreningen å Norrmalm (46)
Brännkyrka Hembygdsförening (401)	Huddinge Hembygdsförening (1034)
Bygdemuseet Ornö Sockenstuga (326)	Husarö Lotsmuseum och hembygdsförening (174)
Dalarö hembygdsförening (383)	Husby-Ärlinghundra-Märsta Hembygdsförening (440)
Danderyds Hembygdsförening (562)	Håtuna-Håbo-Tibble Socknars Hembygdsförening (55)
Danderyds Slöjdgille (89)	Hägerstens Hembygdsförening (446)
Edsbro Hembygdsförening (139)	Hässelby Hembygdsförening (824)
Ekerö-Munsö Hembygdsförening (283)	Häverö-Edebo Hembygdsförening (150)
Enhörna Hembygdsförening (811)	Högalids Hembygdsförening (92)
Essingeöarnas Hembygdsförening (159)	Hölö-Mörkö Hembygdsförening (333)
Farsta Hembygdsförening (179)	Ingarö Hembygdsförening (202)
Fasterna Hembygdsförening (186)	Ingmarsö-Brottö Kultur- och museiförening (30)
Folkdansgillet Kedjan (25)	Järfälla Hembygdsförening (925)
Fornminnessällskapet på Mäläröarna (79)	Järna Hembygdsförening (322)
Frösunda Hembygdsförening (300)	Katarina Hembygdsförening (45)
Frötuna Hembygdsförening, S:t Olofs Gille (80)	Kulturföreningen Rödwillan (188)
Färingsö Hembygdsförening (397)	Kungsholmens Kultur- och Hembygdsförening (91)
Föreningen Bergholmstorpets vänner (45)	Ljusterö Hembygdsförening (234)
Föreningen Kulturarv Djurhamn (54)	Lohärads Hembygdsförening (160)
Föreningen Möja Hembygdsmuseum (114)	Lövö Hembygdsförening (301)
Föreningen Nynäshamns Järnvägmuseum (281)	Länna Hembygdsförening (312)
Föreningen Sjuhundraleden (28)	Markims Hembygdsförening (218)
Föreningen Skärgårdsmuseet Stavsnäs (942)	Munsö Hembygdsförening Bertil Ifwers museum (82)
Gottröra Hembygdsförening (105)	Munsö vävstuga ideell förening (19)

Museet Kvarnvikens Kvarn och Såg (125)
 Muskö Hembygdsförening (240)
 Nacka Hembygdsförening (220)
 Norra Järva Hembygdsförening (148)
 Norrsunda Fornminnes- och Hembygdsförening (12)
 Pythagoras Vänner (233)
 Riala Hembygdsförening (163)
 Rimbo Hembygdsförening (244)
 Roslagens Fornminnes- och Hembygdsförening (173)
 Roslagens Sjöfartsminnesförening (517)
 Rådmansö Hembygdsförening (226)
 Rö Hembygdsförening (197)
 Salems Hembygdsförening (599)
 Saltsjöbadens Hembygdsförening (302)
 Samfundet Djursholms Forntid och Framtid (920)
 S:t Eriks Gille, Roslags-Bro (226)
 Sigtuna Hembygdsförening (468)
 Sillviks vänner (49)
 Singö Hembygdsförening (226)
 Sjöstadens Hembygdsförening (25)
 Skördegillet Folkdanslag (30)
 Sollentuna Hembygdsförening (503)
 Solna Hembygdsförening (750)
 Sorunda Hembygdsförening (328)
 Sotholms Härads Hembygdsförening (124)
 Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille (474)
 Stockholms-Näs Hembygdsförening (147)
 Strömna Hembygdsförening (211)
 Sundbybergs Hembygdsförening (122)
 Svartnö byskola intresseförening (46)
 Sällskapet Amorina (488)
 Söderby-Karls Hembygds- och Fornminnesförening (173)
 Södra Ljusterö Hembygdsförening (20)
 Torö Hembygdsförening (342)
 Tostesta felag (3)
 Turinge Taxinge Hembygdsförening (394)
 Tyresö Hembygdsförening (299)
 Täby Hembygdsförening (1741)
 Ununge Hembygdsförening (108)
 Upplands-Väsby Hembygdsförening (352)
 Utö Hembygdsförening (214)
 Vallentuna Hembygdsförening (208)
 Vaxholms Hembygdsförening (388)
 Vårby-Fittja Hembygdsförening (150)
 Vårdinge Hembygdsförening (297)
 Vaddö Hembygds- och Fornminnesförening (373)
 Värmdö skeppslags Fornminnesförening (245)
 Vätö Hembygdsförening (458)
 Ösmo Hembygdsgille (227)
 Össeby Hembygdsförening (307)
 Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening (765)
 Patron Teodor Gustafssons och Fröken Sigrid Åkerbergs Kulturstiftelse Husby Gård (stiftelse)
 Stiftelsen Storholmen Norden (stiftelse)
 Stiftelsen Vårstavi (stiftelse)
 Värmdö Norra Skärgårds hembygdsförening (stödjande)
 Baserat på de uppgifter som föreningarna lämnat in så uppgår antalet medlemmar till 33 110, en minskning med 3 personer från förra året. Tre medlemsföreningar är stiftelser och en förening är stödjande.

Slutord

Ännu ett år har präglats av pandemin. Trots detta har många av föreningarna kommit igång och utvecklat verksamheten för att bibehålla och uppnå ett fortsatt intresse för kulturarvet och hembygden. Året har präglats av en mångfald möjligheter genom det rika utbud av digitala aktiviteter som förbundet och riksförbundet erbjudit medlemmar och föreningar att delta i. Det märks att kunskapen om informationsteknikens möjligheter har tillgängliggjorts till fler. Sammantaget har detta medverkat till att förbundet och medlemsföreningarna kunnat utveckla föreningsarbetet och förnyat sig, vilket också skapat en grund för framtida verksamheter genom den digitala mognaden som pandemin har lett till.

Tillgången till Zoom har varit värdefull för att nå ut till medlemmar både lokalt och regionalt. Vi har kunnat nå fler hembygdsintresserade genom sociala medier och uppdaterade hemsidor. Många nya ansikten har medverkat i Zoommöten vilket även lett till att rörelsen har blivit mer synlig på flera sätt. Det finns olikheter mellan våra föreningar, en del är stora och en del är små och fokuserar på ett specialområde. Olikheten ger bredd och är en styrka som också ger en öppning till människor som söker sig till hembygdsrö-

relsen. Styrelsen vill tacka alla er i medlemsföreningarna för ert arbete, om inte ni fanns skulle heller inget förbund finnas.

Trots pandemin och stängda verksamheter har intresset för hembygdsrörelsen kvarstått, vilket är mycket positivt. Många kommuner har också varit välvilliga till att stödja föreningarna ekonomiskt. Vår tolkning av detta är att man ser oss som en resurs i kulturarvsarbetet.

Slutligen kan styrelsen se tillbaka på ett år som blev betydligt bättre än vad vi befarade. Styrelsen vill tacka medarbetarna för ett gott samarbete. Sist men inte minst uppskattar förbundet att Region Stockholm ser värdet av vårt arbete med att värna kulturarvet genom det stöd som ges.

Styrelsen föreslår årsmötet

att med godkännande lägga 2021 års verksamhetsberättelse till handlingarna

att fastställa årsredovisningen omfattande 2 435 185 kronor

att överföra årets resultat 20 603 kronor i ny räkning

Klarahuset 1934 – då församlingshem för Klara församling. Byggt 1814 och vindsvåningen inredd 1866.
Källa: Digitala stadsmuseet, Wikimedia Commons

Årsredovisning

Stockholm läns hembygdsförbund
802006-7180

Styrelsen för Stockholm läns hembygdsförbund får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2021-01-01–2021-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Stockholms läns hembygdsförbund (SLH) är en politiskt och religiöst obunden paraplyorganisation som samlar regionens hembygds- och kulturarvsföreningar. Förbundets ändamål är att fördjupa och förmedla kunskap om hembygdens kultur- och naturarv, att skydda kulturarvet vid planering och förändring av samhället samt att göra kulturarvet tillgängligt för alla människor. SLH:s uppdrag är att med visionen om en levande hembygd öppen för alla som ledstjärna, samla, stödja och företräda medlemmarnas intressen lokalt och regionalt.

Stockholms läns hembygdsförbund utgörs av 119 lokala medlemsföreningar med totalt 33 110 medlemmar samt 15 enskilda medlemmar. Som föreningsmedlem betalar man avgiften till sin lokala förening. Föreningen erlägger sedan en avgift till det regionala förbundet (SLH) och Sveriges Hembygdsförbund (SHF) som baserar sig på antalet medlemmar i föreningen. Avgiften till SLH är 14 kr per medlem, och avgiften till SHF är 13 kr per medlem. Lägsta avgift är 1 000 kr och Stödjande medlem betalar en fast avgift på 2 500 kr

per år. Medlemsförening betalar aldrig för mer än 1000 medlemmar. Enskild medlem betalar 150 kr per år. För att stötta medlemsföreningarna under året sänkte SLH medlemsavgiften med 25 % vilket motsvarade minskade intäkter med drygt 25 000 kr.

Under 2021 satsade SLH på arbetet med digitalisering och kulturarvsturism. En stor del av verksamheten fick styras om mot en mer digitaliserad verksamhet vilken även i framtiden kommer att vara ett viktigt komplement till fysiska möten. För att stötta medlemmarna erbjöd vi tillsammans med studieförbundet Sensus utbildningar som gav nödvändig digital kompetenshöjning. Genom omställningen till digital verksamhet ökade både samarbetet med andra regionala hembygdsförbund och med SHF samt utbudet av aktiviteter.

För att ta tillvara det nyvaknade intresset för inhemsk turism satsade SLH på att främja verksamhetsutveckling i föreningarna gällande erbjudanden som vänder sig mot tillresta besökare. Genom detta arbete stärker vi vår position och gör hembygdsrörelsen till en del av regionens besöksnäring.

Flerårsöversikt

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Intäkter	1 975 824	1 948 159	1 882 656	1 803 566
Resultat efter finansiella poster	20 603	–	171 479	2 432
Soliditet %	65	62	67	62

Förändringar i eget kapital

	Eget kapital	Göran Furu- lands fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	52 709	69 122	1 443 355	–	1 565 186
Resultatdisposition:					
Årets bidrag	–	5 134	–	–	5 134
Årets resultat				20 603	20 603
Belopp vid årets utgång	52 709	74 256	1 443 355	20 603	1 590 923

Resultatdisposition

Medel att disponera:	
Balanserat resultat	1 443 355
Årets resultat	20 603

Summa 1 463 958

Förslag till disposition	
Balanseras i ny räkning	1 463 958

Summa 1 463 958

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning ^{Not 1}

2021-01-01
2021-12-31

2020-01-01
2020-12-31

Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.

Medlemsavgifter	883 924	910 053
Anslag	900 000	900 000
Prenumerationsintäkter	103 830	128 140
Övriga rörelseintäkter	88 070	9 966
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	1 975 824	1 948 159

Rörelsekostnader

Medlemsavgift Riksorganisationen	-431 698	-441 187
Tidskriften Ledungen	-190 062	-189 548
Projektkostnader	-100 153	-329 367
Övriga externa kostnader	Not 2 -409 020	-286 163
Personalkostnader	Not 3 -859 798	-701 776
Summa rörelsekostnader	-1 990 731	-1 948 041

Rörelseresultat	-14 907	118
------------------------	----------------	------------

Finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	35 856	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	-346	-118
Summa finansiella poster	35 510	-118

Resultat efter finansiella poster	20 603	0
--	---------------	----------

Resultat före skatt	20 603	0
----------------------------	---------------	----------

Årets resultat	20 603	0
-----------------------	---------------	----------

Balansräkning ¹

2021-12-31

2020-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	1	1
Summa materiella anläggningstillgångar	1	1
Summa anläggningstillgångar	1	1

Omsättningstillgångar

Varulager m.m.

Råvaror och förnödenheter	1	1
Summa varulager m.m	1	1

Kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 318	4 211
Summa kortfristiga fordringar	2 318	4 211

Kortfristiga placeringar

Not 4

Övriga kortfristiga placeringar	1 688 375	1 652 519
Summa kortfristiga placeringar	1 688 375	1 652 519

Kassa och bank

Kassa och bank	744 491	860 767
Summa kassa och bank	744 491	860 767

Summa omsättningstillgångar	2 435 185	2 517 498
------------------------------------	------------------	------------------

SUMMA TILLGÅNGAR	2 435 186	2 517 499
-------------------------	------------------	------------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital	52 709	52 709
Göran Furunads fond	74 256	69 122
Balanserad vinst eller förlust	1 443 355	1 443 355
Årets resultat	20 603	0

Summa eget kapital	1 590 923	1 565 186
---------------------------	------------------	------------------

Avsättningar

Projektreserveringar	Not 5	621 903	640 567
----------------------	-------	---------	---------

Summa avsättningar	621 902	640 566
---------------------------	----------------	----------------

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	6 131	81 820
Övriga skulder	34 502	22 609
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	181 728	207 318

Summa kortfristiga skulder	222 361	311 747
-----------------------------------	----------------	----------------

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 435 186	2 517 499
---------------------------------------	------------------	------------------

Noter

Not 1 – Allmänna upplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Valt regelverk

K2, BFNAR 2012:1

Byte av redovisningsprincip

Föregående år upprättades bokslut enligt BFNAR 2017:3, byte av princip har inte påverkat redovisningen.

Not 2 – Övriga externa kostnader

	2021	2020
Utbildning, kurser och konferenser	9 092	5 585
Lokal- och kontorskostnader	180 599	148 761
Styrelse, årsmöte och projektgrupper	69 177	18 875
Köpta tjänster redovisning, revision och IT	63 285	52 082
Övriga kostnader	86 866	60 859
Summa	409 019	286 162

Not 3 – Medeltalet anställda

	2021	2020
Medelantalet anställda	2	1

Not 4 – Korfristiga placeringar

	2021	2020
Nordea Stratega		
Anskaffningsvärde	140 766	140 766
Marknadsvärde	320 309	306 321
Avanza depå		
Anskaffningsvärde	1 547 609	1 511 753
Marknadsvärde	2 366 910	1 615 653

Not 5 – Projektreservering

	2020-12-31	2019-12-31
Kulturarvet som besöksmål	65 279	158 779
Arkeologisektionen	31 690	31 690
Kulturarvsarbetet, Riksantikvarieämbetet	32 198	52 598
Housekeeping, Riksantikvarieämbetet	83 006	135 000
Projektmedel, Region Stockholm	35 000	35 000
Coronastöd till medlemsföreningar	228 200	227 500
Kulturrådet via Riksorganisationen	146 530	–
Summa	621 903	640 567

Underskrifter

Stockholm 2022-03-14

Anita Lundin
Styrelseordförande

Anders Boberg

August Boj

Monica Boye-Möller

Annica Dominius

Thommy Fjällberg

Marie Hafström

Gunilla Hammarsjö

Klas Lundkvist

Lars Nylén

Gabriele Prenzlau-Enander

Brittmarie Urve

Carl-Gerhard Wennerberg

Britt Wisth

Vår revisionsberättelse har lämnats 2022-03-14

Bigitta Sundman
Auktoriserad revisor

Stefan Klåvus
Förtroenderevisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Stockholms Läns Hembygdsförbund
Org.nr. 802006-7180

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stockholms Läns Hembygdsförbund för år 2021. Föreningens årsredovisning

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

Årsredovisningen har signerats digitalt varför det saknas namnunderskrifter.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevahle revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stockholms Läns Hembygdsförbund för år 2021.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamot ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Danderyd den 14 mars 2022

Birgitta Sundman
Auktoriserad revisor

Stefan Klåvus
Förtroendevald revisor

Strategisk inriktning & Verksamhetsplan 2022–2024

Hembygdsförbundets grundsyn

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden.

Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund.

Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum.

Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

Beskrivning av förbundet

Stockholms läns hembygdsförbund är en ideell kulturarvsrörelse som samlar 119 av länets hembygds- och kulturarvsföreningar med drygt 33 000 medlemmar. Förbundet är politiskt och religiöst obundet.

Förbundet stödjer medlemsföreningarna i frågor som handlar om materiella och immateriella kulturvärden.

Förbundet arbetar med att tillvarata, vårda och göra kulturarvet tillgängligt i regionen och i vårt närområde.

Förbundet tillgängliggör en hembygd för livskvalitet, kunskapsutveckling och folkbildning och välkomnar människors kulturarvsintresse.

Vad förbundet har att förhålla sig till

Uppdrag

- Stadgar
- Vision – en levande hembygd öppen för alla
- Förvalta och tydliggöra det materiella och immateriella kulturarvet
- Stödja våra medlemsföreningar
- Synliggör nya årsringar till kulturarvet
- Remissinstans i plan- och kulturarvsfrågor
- Demokrati- och föreningsutveckling
- Vi är en del av civilsamhället

Omvärldsfaktorer

- Vår historia och värderingsförändringar i samhället
- Hållbara natur- och kulturlandskap
- Medlemmarnas engagemang
- Samhällsekonomi
- Lagar och förordningar
- Hur andra uppfattar oss
- Regionen och kommunerna
- Utbildning och kompetens
- Klimatfrågor
- Befolkningsförändring
- Digitalisering

Finansiering

- Medlemsavgifter
- Verksamhetsstöd från Region Stockholm
- Egna intäkter
- Göran Furulands fond
- Projektmedel

Stockholms läns hembygdsförbund väljer att prioritera arbetet med nöjda medlemmar, väl genomförd verksamhet och en ekonomi i balans.

Nöjda medlemmar

Övergripande mål 2022-2024

1. Arbeta för att kultur- och naturhistoriska minnen och miljöer bevaras och görs tillgängliga
2. Stödja föreningarna i frågor som rör kultur och kulturmiljöer i samhällsplaneringen för att forma framtidens hembygd
3. Stödja föreningarna i frågor som rör föreningsutveckling och digital kompetens
4. Nå fler medlemmar

Mål 2022

1. Utifrån medlemsföreningarnas behov genomföra lämpliga utbildningsinsatser
2. Genomföra två kurser i skötsel och vård av kulturhistoriska interiörer och föremål
3. Genomföra en kurs i studiofotografering av föremål och digital hantering av fotografier
4. Genomföra digitala och fysiska träffar för att stärka samhörigheten mellan våra medlemsföreningar
5. Genom förbundets arbetsgrupper erbjuda kompetensutveckling och stöd för att långsiktigt ta tillvara kulturarvet i dess olika former
6. Erbjudna grund- och fortsättningskurser i arkivfrågor i samarbete med Föreningsarkiven i Stockholms län
7. Erbjudna stöd i försäkringsfrågor

Väl genomförd verksamhet

Övergripande mål 2022-2024

1. Ta fram en kulturarvsstrategi i samråd med Region Stockholms kulturförvaltning
2. Utveckla en projektorganisation i första hand inom projekt, ekonomi, kommunikation och tidningsutgivning
3. Utveckla konceptet med kulturarvsturism
4. Utveckla samarbetet med externa parter som ligger nära förbundets verksamhet inom kulturarvsområdet

Mål 2022

1. Stödja föreningarna i deras löpande föreningsarbete
2. Teckna avtal med leverantörer för ekonomi och redovisning
3. Öka spridningen av förbundets nyhetsbrev i syfte att nå ut till fler
4. Få fler av föreningarna att kommunicera verksamheten via Facebook och andra sociala medier
5. Fortsätta samarbetet med Stockholms läns museum kring *Kollektivt Kulturarv*
6. Utveckla pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga
7. Delta i riksförbundets projekt *Så blir vi yngre* utifrån egna förutsättningar och medlemmarnas behov
8. Genomföra kulturarvsresor
9. Erbjudna en utvecklingsprocess till de medlemsföreningar som har viljan och drivkraften att utvecklas inom besöksnäringen

Ekonomi i balans

Övergripande mål 2022-2024

1. Förbättra förbundets finansiella status
2. Förvalta medlemsavgifterna

Mål 2022

1. Hantera medlemsavgifterna på ett ansvarsfullt sätt
2. Utveckla ekonomifunktioner med extern partner
3. Söka verksamhetsstöd och projektmedel
4. Aktivt arbeta för att få bra ekonomiska avtal

Budget 2022

Intäkter	2022
Medlemsavgifter	600 000
Anslag Region Stockholm	950 000
Tidskriften Ledungen	120 000
Seminarier och utbildning	50 000
Arbetsmarknadsstöd	132 000
Övriga intäkter	3 000
Summa intäkter	1 855 000

Kostnader	
Medlemsavgifter SHF	300 000
Lokalkostnader	200
000	
Tidskriften Ledungen	200
000	
Administrativa kostnader och styrelse	60 000
Personalkostnad	1 000 000
Projekt	95 000
Summa kostnader	1 855 000

Resultat **0 kr**

Detalj från Söderbykarls Fornminnes-
och hembygdsförening, Evighetsmaskinen
(Foto: Ann Pettersson)